

ת"פ 6414/10/21 - מדינת ישראל ע"י נגד פלונית ע"י

בית משפט השלום בחדרה
ת"פ 6414-10-21 מדינת ישראל נ' פלונית

כבוד השופט אלכס אחר	בפני
המאשימה	בעניין:
נגד	
הנאשמת	

מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד מידד אזרזר

פלונית ע"י ב"כ עוה"ד דן גלעד

פסק דין

הנאשמת הודתה והורשעה בעבירה המיוחסת לה בכתב האישום המתוקן, עבירת **תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבן זוג** לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין תשל"ז - 1977 וזאת על בסיס העובדות המפורטות בכתב האישום המתוקן.

תמצית עובדות כתב האישום המתוקן

לפי כתב האישום המתוקן, הנאשמת והמתלונן הם בני זוג הנמצאים בזוגיות מזה שנתיים (נכון להגשת כ"א) ומתגוררים יחד בביתם בחדרה.

ביום 9.7.21 בסמוך לשעה 01:18 בבית ומחוצה לו נתגלע וויכוח בין הנאשמת למתלונן על רקע חשדה כי הוא בוגד בה. במהלך הוויכוח, חיבק המתלונן את הנאשמת על מנת להרגיעה ולפייסה ואילו הנאשמת בתגובה תקפה את המתלונן שלא כדין וללא הסכמתו בכך שאחזה בידיו באמצעות ציפורניה, סטרה לו פעמיים על פניו, תפסה בצווארון חולצתו וקרעה אותו ונשכה אותו בחזהו. כתוצאה מהתקיפה, נגרמו למתלונן חבלות של ממש שהן שרירות מדממות בידו הימנית, אדמומיות בצווארו וסימן נשיכה בחזה ימין שלו.

בדיון שהתקיים בפני בתאריך 23.10.22 הודתה כאמור הנאשמת בעבירות המיוחסות לה בכתב האישום המתוקן והורשעה במיוחס לה. באותו מועד נעתרתי לבקשה הסניגור והנאשמת הופנתה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינה בטרם ייגזר עונשה. שירות המבחן התבקש במסגרת תסקירו לבדוק את האפשרות של אי הרשעת הנאשמת.

תסקיר שירות המבחן

במסגרת התסקיר מיום 4.5.23 צוין כי הנאשמת בת 23, רווקה המתגוררת בחדרה עם המתלונן מזה 3 שנים כאשר הזוגיות מתוארת כ"מערכת יחסים זוגית יציבה ומכילה".

הנאשמת בוגרת 12 שנות לימוד, התמודדה עם נסיבות חיים לא פשוטות, מורכבות ומאתגרות (בשל צנעת הפרט לא אפרט את מהותן אך די בעיון בתסקיר כדי להתרשם מהאמור לעיל).

הנאשמת לא גויסה לשירות צבאי, קיבלה פטור על רקע של אי התאמה. בסיום לימודיה התיכוניים השתלבה בעבודות מזדמנות תוך שמירה על יציבות תעסוקתית והיא עובדת מחודש מרץ 2023 כעצמאית בתחום היופי והטיפוח.

עוד צוין כי הנאשמת הייתה בת יחידה להוריה, את אביה לא הכירה ואמה נפטרה. יש לה שני אחים למחצה עימם היא בקשר טוב כאשר לאחר מות האם שלושת הילדים עברו להתגורר עם סבתה של הנאשמת.

הנאשמת הודתה במיוחס לה בכתב האישום המתוקן וקשרה את התנהגותה לקושי במתן אמון באחרים ולדפוסיה בדחיסת רגשות, היותה קורבן אלימות בעצמה והקושי שלה בוויסות רגשי. הנאשמת הביעה חרטה ובושה על התנהלותה והבינה כי מדובר בחציית גבול התנהגותי.

בשיחה שנערכה עם המתלונן עלה כי הנאשמת מעולם לא התנהגה כלפיו באלימות עובר למקרה, כאשר הוא מייחס את התנהגותה גם לתקופת ההגבלים בקורונה בה התקשורת ביניהם לא הייתה טובה. ציין כי יש נכונות גם מצדו להיעזר בגורמי תמיכה וסיוע ומסר כי כיום הם משקיעים מאמצים לשקם את מערכת היחסים הזוגית ושלל תחושת סכנה או איום כלפיו.

לסיכום, המליץ שירת המבחן לנקוט בעמדה שיקומית של הטלת צו מבחן למשך שנה, שבמהלכה הנאשמת תשתלב בהליך טיפולי מותאם למצבה, כאשר שירות המבחן יהווה גורם מפקח על הליכי הטיפול.

באשר לסוגיית ביטול ההרשעה, צוין כי הנאשמת הביעה קבלת אחריות על מעשיה, כאשר הרשעתה בדין תוביל לפגיעה בדימויה האישי והחברתי, מעצם תיוגה כמפירת חוק. עוד צוין כי "אמנם לא התרשמנו מפגיעה ממשית בעיסוקה, אולם ניכר כי נושא ההרשעה הנו משמעותי עבור הנאשמת ומהווה, בין היתר רכיב חשוב בהתגייסותה להליך שיקומי. אשר על כן נמליץ לכבוד בית המשפט לשקול בחיוב ביטול הרשעתה בדין".

ראיות לעונש

המאשימה הגישה תמונות של המתלונן לאחר תקיפה (ת/1).

הן המאשימה ובן ב"כ הנאשם הפנו לפסקי דין מטעמים המתייחסים לנושא ביטול ההרשעה.

עמדת המתלונן

המתלונן העיד בפניו ביום 23.5.23 וציין כי, "אנו זוג צעיר שרוצים להתפתח, נכון היה מקרה של אלימות, הגענו

למצבים כאלה מסיבות קורונה והרבה דברים בעבר שגם אצלי וגם אצלה אין לה הורים או ביחד גרים בשכירות לבד, אני מתעסק במיזוג אוויר, אני עובד ולומד, ורוצים להתחתן עוד מעט, הנאשמת כרגע מניקוריסטית.

הגענו למסקנה ביחד שכל מה שהיה זה עבר ואנו היום יותר פיקחים ויותר בוגרים וכל יום אנו שמים דגש על מה שקורה ורוצים להתפתח כמו כל זוג צעיר ולהגיע למשפחה מאוחדת ביחד. אנו לבד, גרים בחדרה בדירה שכורה, וביום האירוע לא היו דברים נוספים."

טיעונים לעונש

בתאריך 03.07.23 התקיימה בפני ישיבת טיעונים לעונש, כאשר שני הצדדים התייחסו לתחולת ע"פ 2083/96 תמר כתב נגד מ"י, פ"ד נב (3) 337 (להלן: "הלכת כתב") ואף הפנו לפסיקה התומכת בעמדתם.

בהתאם להלכת כתב נקבע כי - "הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

באת כוח המאשימה ציינה בטיעוניה שלעמדתה אין להלכת כתב תחולה במקרה דנן, ויש להותיר את ההרשעה על כנה שכן כתוצאה ממעשיה של הנאשמת נגרמו למתלונן חבלות של ממש (ת/1).

המאשימה טענה כי כאשר עסקינן בעבירת אלימות נגד בן זוג אין מקום לבטל ההרשעה לנוכח סוג העבירה. בנוסף, ציינה כי בהתאם לתסקיר ממילא המבחן השני, כפי שנקבע בהלכת כתב, לא מתקיים, קרי אין פגיעה בהותרת ההרשעה על כנה, כדי לפגוע בעבודתה כקוסמטיקאית עצמאית.

המאשימה הפנתה לפסיקה מטעמה:

רע"פ 6429/18 פלוני נגד מ"י (החלטה מיום 18.11.18, פורסם בנבו) - שם הורשע המבקש על פי הודאתו בעבירות של התפרעות וסיוע לניסיון סיכון דרכים. בית המשפט העליון קבע כי הלכת כתב לא חלה ואף אישר את קביעת בית המשפט המחוזי שלא התיר ביטול ההרשעה מהטעם כי לא הונחה תשתית לפגיעה אפשרית של הרשעה בעתידו התעסוקתי של המשיב ובהעדר תשתית לפגיעה של הרשעה בהמשך הטיפול שאותו מקבל המשיב במסגרת שירות המבחן.

רע"פ 1535/20 שניר דוקורקר נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 15.3.20) - שם דובר על מבקש שהורשע בבית משפט השלום על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של איומים והיזק לרכוש במזיד. בית המשפט העליון קבע כי המבקש לא הוכיח כי תיגרם לו פגיעה ממשית קונקרטיית במישור התעסוקתי כתוצאה מהותרת הרשעתו עד כדי

הצדקת סטייה מהכלל, לפיו מי שאשמתו הוכחה, דינו להיות מורשע. מן הראוי לשוב ולהזכיר, כי אי הרשעה היא "חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל עליו אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" ... על הנאשם המבקש להימנע מהרשעה, להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו, אותה יש לבסס באמצעות ראיות ... משפגיעה כזו לא הוכחה, ולא גובתה בראיות, לא מצאתי מקום להתערב בהכרעות הערכאות קמא".

על כן, טענה, כי יש להותיר את ההרשעה על כנה ולהשית עליה מאסר על תנאי, צו מבחן והתחייבות.

מנגד, ב"כ הנאשמת, ביקש לבטל את הרשעתה של הנאשמת שכן מדובר בנאשמת צעירה מאד, לנוכח דברי המתלונן אשר ציין כי מדובר בהתנהגות חריגה. מדובר בבני זוג המתגוררים יחד ומנהלים כיום זוגיות בת שלוש שנים כאשר רצונם לבנות תא משפחתי בעתיד, שכל עתידם לפנייהם.

תסקיר המבחן מלמד כי הותרת ההרשעה על כנה תפגע בדימויה העצמי ועל כן שירות המבחן ממליץ על ענישה שיקומית.

הסניגור טען כי הנאשמת מעוניינת ללמוד רפואה אסטטית בעתיד כאשר לצורך קבלתה ללימודים עליה להציג תעודת ישר. על כן הותרת ההרשעה תפגע בהתפתחותה המקצועית העתידית.

הסניגור הפנה לפסיקה כדלקמן:

ת"פ 55442-07-18 מ"י נגד עמית זוגרבי (החלטה מיום 25.11.19) - שם הורשע הנאשם בעבירות של תקיפה הגורמת חבלת לבת זוג וכן עבירת איומים. בית המשפט קבע בהתבסס על תסקירי שירות המבחן כי הותרת הרשעתו של הנאשם על כנה תפגע בשיקומו. השיקולים המנחים היו גילו הצעיר, היותו ללא הרשעות וללא עבר פלילי, עבירות שלא בוצעו בשנית ועדות המתלוננת כי לא חשה בכל איום מהנאשם. הנאשם הביע חרטה, הותרת ההרשעה תפגע בדימויו העצמי, הנאשם טרם גיבש קריירה תעסוקתית במשרד סוכן הביטוח ואם יורשע לא יוכל להמשיך לעבוד שם.

ת"פ 20461-04-17 מ"י נגד פוחילנקו (החלטה מיום 29.3.18) - שם הורשע הנאשם בגין תקיפת אשתו. בית המשפט ביטל את ההרשעה ובמסגרת שיקוליו: עברו הנקי של הנאשם, היות האירוע נוף חריג בחיי בני הזוג, עדות המתלוננת כי לא חשה מאוימת, הבעת חרטה, שיתוף פעולה של בני הזוג עם ההליך הטיפולי שהוצע להם וכן עצם ההרשעה הייתה גורמת להם נזק משמעותי.

בש"פ 5693/16 שי שלום זנה נגד מ"י (החלטה מיום 24.7.16) - שם הורשע הנאשם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, בעבירת ייבוא סם מסוכן בצוותא, החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם. ב"כ הנאשמת במקרה דנן הפנה את בית המשפט לקביעת בית המשפט העליון שם לפיה: "למעלה מן הצורך אומר כי איני משוכנע כי הגיעה העת "לשוויון" מלא בין נשים וגברים בתחום המעצרים. גלוי וידוע כי עבריינות נשים

אינה שכיחה כעבריינות גברים".

עפ"ג 42882-05-22 **מדינת ישראל נגד פלונית** (החלטה מיום 24.7.22) - שם דובר על מקרה בו הורשעה הנאשמת במספר עבירות תקיפה נגד פעוטות חסרי ישע. שם קבע בית המשפט כי מדובר במעשי תקיפה ברף התחתון ולאור נסיבותיה של הנאשמת, העדר עבר פלילי, הבעת חרטה כנה, עבודה עם ילדים לשביעות רצון הממונים לאחר המקרה, סיכויי שיקום וחלוף הזמן לא מצא בית המשפט המחוזי להתערב אך הוסיף כי לו היה המקרה מגיע לפתחו כערכאה הדיונית ככל הנראה היה משית על הנאשמת עונשים חמורים יותר.

הסניגור טען כי יש לקבל את המלצות תסקיר שירות המבחן וכי הנאשמת הביעה הסכמה ומוטיבציה לפעול בהתאם וכך גם המתלונן.

דין והכרעה

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו40ה' לחוק.

בענייננו, אין חולק כי גם לאחר תיקון כתב האישום המתוקן מדובר במעשה תקיפה אלים שהופנה כלפי המתלונן, ויש בעבירה זו משום פגיעה בכבודו ובזכותו לביטחון ולהגנה של המתלונן, כך גם פגיעה בשלמות גופו.

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירה בה הורשעה הנאשמת בכתב האישום המתוקן, הם זכותו החוקתית של המתלונן לשמירה על גופו.

מדיניות הענישה הנהוגה

באשר למדיניות הענישה הנהוגה, בפסיקה נקבע מנעד רחב של מתחם עונש הולם לעבירות בהן הורשעה הנאשמת ממאסר על תנאי ועד למאסר בפועל למספר חודשים, וכל מקרה ומקרה נבחן לגופו על פי נסיבותיו.

על אף פוטנציאל הנזק שיכול היה להיגרם, הרי שלמרבה המזל, הסתיימו תקיפותיה של הנאשמת בחבלות קלות כנצפה בתמונות (1/ת) בגינן המתלונן לא נזקק אף לטיפול רפואי. אין בכך כדי להקל ראש בעבירה או לטעון שמדובר בעניין של מה בכך ואולם, אין גרימת שריטות ואדמומיות בעור כגרימת שברים או חבלות חמורות וחודרניות.

גם מעמדת ב"כ המאשימה עצמה עולה כי מעשיה של הנאשמת מצויים ברף התחתון ועל כן ביקשה מבית המשפט ובצדק, להטיל על הנאשמת מאסר על תנאי, צו מבחן והתחייבות.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה

הנאשמת נעדרת עבר פלילי. אזקוף לזכות הנאשמת את העובדה שהודתה בהזדמנות הראשונה, חסכה בזמן שיפוטי יקר ולקחה אחריות על מעשיה כפי שאלה באו לידי ביטוי בכתב האישום המתוקן.

תסקיר שירות המבחן מלמד על נסיבות חיים לא פשוטות מחד ועל זוגיות יציבה וטובה עם המתלונן מאידך. כמו כן, מבלי להקל ראש בחומרת העבירות ותוצאתן, למתלונן לא נגרמו נזקים גופניים קשים.

לכן, מבלי להקל ראש בנסיבות ביצוע העבירה ובתוצאותיה, מצאתי לנכון למקם את הנאשמת בחלקו התחתון של מתחם הענישה ככל שלא תבוטל ההרשעה.

אולם, כאמור המחלוקת בעניינו נוגעת בעיקר לשאלה **האם יש מקום בנסיבות העניין לבטל את הרשעתה של הנאשמת לנוכח הלכת כתב**.

אינני מקל ראש בחומרת העבירה שביצעה הנאשמת כלפי המתלונן אולם, אני סבור כי מדובר בעבירה שניתן, בנסיבות מיוחדות וחריגות של מקרה זה, להימנע מהרשעה וזאת במיוחד כאשר מדובר במידת פגיעה בערכים המוגנים ברף התחתון בנסיבות ובזהות הפוגעת והנפגע.

שירות המבחן המליץ לנקוט בעמדה שיקומית של הטלת צן מבחן לשנה ואף המליץ לבית המשפט לשקול בחיוב ביטול הרשעתה, שכן הותרת ההרשעה על כנה תפגע בדימויה האישי והחברתי ובהתגייסותה להליך השיקומי.

שוכנעתי, דווקא מדברי המתלונן עצמו, כי מדובר במעידה חד פעמית על רקע קשיי תקשורת בתקופת ההגבלות ששררו בזמן מגיפה הקורונה, כי בני הזוג מנהלים מערכת זוגית יציבה וארוכה, מתגוררים יחד ומעוניינים בהקמת תא משפחתי משותף בעתיד. המתלונן העיד כי אינו חש מאוים מהנאשמת ולמעשה מקווה כי האירוע יישכח וכי פניהם להתפתחות הדדית בעתיד.

מדובר בנאשמת צעירה, בת 23, ללא עבר פלילי והמתלונן עצמו, בן זוגה גם בעת הזו, תומך אף הוא בבקשה להימנע מהרשעה.

בע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 31.12.2007, פורסם בנבו (להלן: "הלכת לאופר") נקבע-

"המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים על תהפוכותיהם, בהשתקפותם בהליך הפלילי, עשויים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העיקרון העונשי הרחב, המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכוח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין."

בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פד"י נד(3) 685 (שנזכר בהלכת לאופר), נקבע כי-

"נדרש איזון שיקולים, המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם. בראייה כוללת נשקל, מן הצד האחד, הצורך במיצוי של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין, כדי להשיג בכך, בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף, ככל שחומרת העבירה גדולה יותר, והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

כנגד השיקול הציבורי, נשקל עניינו של הפרט הנאשם, ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו, וביניהם - טיב העבירה אותה עבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו, והנזק הצפוי לו מן ההרשעה. באשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור, גובר בדרך כלל השיקול הציבורי, ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר, תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך של הרשעת העבריין".

לא נעלמה מעיני העובדה כי, לא נמצאה בתסקיר שירות המבחן, התרשמות לפגיעה ממשית בתעסוקתה של הנאשמת אולם, בנסיבות העניין מצאתי לקבל את דברי הסניגור, אף ללא הצגת תימוכין לפיו, הנאשמת העוסקת כעצמאית במקצוע הטיפוח והיופי מתכוונת להתפתח בתחומה וללמוד לימודי אסתטיקה הדורשים לצורך קבלתה ללימודיה לתעודת יושר.

התפתחות תעסוקתית זו תטיב עמה, תועיל לדימויה העצמי וכן להיבט התעסוקתי שלה ואף של המתלונן ככל שיוקם התא המשפחתי - כרצונם בעתיד.

מנגד, הותרת ההרשעה על כנה עלולה לפגוע בנאשמת, בשיקומה (כפי המצוין בתסקיר) בדימויה העצמי (כפי שתואר לנוכח נסיבות חיים קשות שכללו: פגיעות מתמשכות, קשיים רגשיים, אב שלא הכירה, מות אם, לימודים במסגרות חיצוניות כאשר המערכת הזוגית עם המתלונן מהווה עבודה כמשענת יציבה ומכילה).

סוף דבר

לאור כל האמור לעיל מצאתי לקבוע כי מקרה ייחודי זה, נכנס לגדרה של הלכת כתב (במובנה הרחב), והרשעתה של הנאשמת עלולה לפגוע בשיקומה, בדימויה העצמי ובפרנסתה העתידית ומשכך ראיתי לבטל את ההרשעה מיום 23.10.22.

לצד זאת ועל בסיס המלצת שירות המבחן, אני מטיל על הנאשמת צו מבחן לתקופה של 12 חודשים מהיום, במהלך תקופה זו הנאשמת תשתלב בהליך טיפולי מותאם למצבה בפיקוח שירות המבחן למבוגרים- כאמור בתסקיר וכן תעבור טיפול בתחום האלימות הזוגית כפי שיידרש ממנה בשירות המבחן.

כמו כן, הנאשמת תחתום על התחייבות כספית בסך של 3,500 ₪ למשך 24 חודשים, לפיה תתחייב להימנע מלעבור בפרק זמן זה, על כל עבירת אלימות פיזית או מילולית שעושה שנתיים מאסר ומעלה.

בית המשפט מסביר לנאשמת כי ככל שלא תעמוד בתנאים אלו, יהיה רשאי בית המשפט לגזור את עונשה מחדש בגין העבירה שבגינה הוטל עליה צו המבחן לרבות הרשעתה בגין העבירה משוא הליך זה שבפני.

המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לשירות המבחן כך גם ייעשה ב"כ הנאשמת.

5129371 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

54678313

ניתן היום, ב' אב תשפ"ג, 20 יולי 2023, בהעדר הצדדים.